

Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti textilní fakulty na období 2006-2010

1. Úvod

Dlouhodobý záměr rozvoje textilní fakulty (dále FT) je zásadně ovlivněn těmito faktory:

1. Vlivem uvolnění omezení na export textilního zboží dochází k výrazné celosvětové restrukturalizaci výroby. V ČR se výroba začíná orientovat na výrobky s vyšší přidanou hodnotou, se speciálními vlastnostmi, "inteligentní" textilie, technické textilie a textilie jako konstrukční materiály, galvanicky vodivé textilní a oděvní materiály, nano-textilie.
2. S ohledem na změny v zaměření a struktuře výzkumných, resp. vývojových pracovišť v oblasti textilu nelze očekávat výraznější využití specialistů z těchto organizací pro zkvalitnění pedagogické a vědecké činnosti fakulty. To znamená, že fakulta musí zajistit komplexní přípravu svých vlastních absolventů a hledat vhodné odborníky také mimo textilní obor a v zahraničí.
3. Zájem o studium se stále více přesouvá do oborů souvisejících s designem, oděvnictvím a marketingem (jde o celosvětový trend).
4. V souvislosti se snahami o standardizaci bakalářského a navazujícího magisterského studia v rámci EU bude třeba zajistit alespoň částečnou kompatibilitu našich studijních programů s programy ostatních Evropských universit. To je komplikováno faktem, že odborná náplň výuky textilu na FT je výrazně vyšší (zejména s ohledem na podíl obecně přírodovědných disciplin) oproti evropskému standardu. Podmínkou kompatibility je přijetí nového bakalářského a navazujícího magisterského studia..
5. FT je jediné vysokoškolské pracoviště v ČR se zaměřením na textilní a oděvní obor sloužící i pro výchovu textilních inženýrů ze Slovenské republiky a dalších států. Musí se tedy nezbytně zabývat hodnocením své úrovně pomocí porovnání se špičkovými universitami v rámci EU. Tato jedinečnost FT se negativně projevuje i v omezení možnosti využívání externích specialistů (např. pro habilitační a profesorská řízení). Zvláštní postavení FT podtrhuje nezbytnost dostatečné nabídky studia v cizích jazycích, zejména v souvislosti s přesunem klasického textilu na Dálný východ, je stále důležitá výuka v anglickém jazyce.
6. Zefektivnit doktorské studium jasně danými pravidly, umožnit studium na více fakultách formou interdisciplinárního studia (např. s Ústavem zdravotních studií, FM, FP TUL příp. mezinárodní studijní programy)

Předložený dlouhodobý záměr rozvoje FT vychází z dosavadního stavu fakulty, výše uvedených faktorů a strategického cíle udržet postavení FT v rámci evropských špičkových universit při zajištění dostatečného počtu studentů a absolventů. Je úzce navázán na dlouhodobý záměr TUL jak v členění tak i v náplni jednotlivých kapitol.

2. Internacionalizace

Fakulta má již v současnosti poměrně rozsáhlou síť mezinárodních kontaktů. Cílem pro příští období by mělo být především zkvalitnění a prohloubení mezinárodní spolupráce, i když se pochopitelně nebudeme vyhybat ani kontaktům dalším. Zlepšit potřebujeme především dlouhodobou výměnu studentů a pedagogů, bez níž nelze zcela překonat minulou izolovanost našeho školství. K tomu účelu hodlá fakulta využívat obě formy, tj. studium v českém jazyce za podmínek podobných studiu občanů České republiky (pro uchazeče z oblastí jako Ukrajina) i studium v jazyce anglickém (zejména pro doktorské studium). Pro druhou uvedenou formu studia již fakulta získala potřebné akreditace.

2.1 Oblast vzdělávací činnosti

Zapojení FT do mezinárodních programů

Jako aktivní člen sdružení evropských univerzitních pracovišť zaměřených na textilní vědu a technologii AUTEX se FT bude podílet na přípravě „*The European Technology Platform for the Future of Textiles and Clothing*“. Jako jediná evropská univerzita, resp. fakulta, má FT zastoupení v šesti z devíti expertních skupin. V loňském roce byl úspěšně ukončen projekt „Centra excellence EU“ pod názvem „ITSAPT“, který byl koordinován FT TUL. Jednou z výhledových priorit je proto získávání obdobných prestižních projektů EU. Řada odborníků FT jsou členy prestižních celosvětových profesních organizací. V rámci této působnosti se účastní dílčích mezinárodních projektů zaměřených na tvorbu norem a právních předpisů pro práci v textilním průmyslu. Cílem fakulty by proto mělo být rovněž rozšíření členství v těchto organizacích pro mladší pracovníky, aby byla dostatečně zajištěna kontinuita zapojení do mezinárodní odborné komunity. FT TUL bude pokračovat v internacionalizaci svých pracovišť přijímáním zahraničních pracovníků a studentů.

Dlouhodobě se bude nadále rozvíjet mezinárodní spolupráce FT založená na těchto principech:

- na základě dvoustranných smluv o spolupráci se zahraničními univerzitami,
- na základě prací na společných projektech se zahraničními partnery i mezinárodních projektech společných s jinými (českými) institucemi.
- na základě neformální spolupráce se zahraničními universitami v rámci AUTEX i mimo.

Mobilita studentů a učitelů

Počet výzkumných a studijních pobytů zaměstnanců a studentů se neustále zvyšuje, nicméně kvantitativní údaje nejsou především u studentské mobility uspokojivé. Důvodem není nedostatek příležitostí ani finančních prostředků z jednotlivých programů, ale malý zájem studentů. Jsou využívány programy mobility studentů a učitelů v rámci programů Sokrates- ERASMUS a dalších. V řadě dalších projektů je mobilita studentů a pedagogů nezbytnou součástí.

Dlouhodobým cílem je dosáhnout u 50 % studentů aspoň semestrového pobytu na zahraniční vysoké škole. FT bude zlepšovat podmínky pro intenzivnější mezinárodní výměnu studentů doktorských studijních programů a pro práci hostujících profesorů. Pro zajištění krátkodobé mobility budou realizovány tyto aktivity:

- příprava programu zaměřeného na podchycení a motivování studentů hned při nástupu do 1. ročníku tak, aby bylo plně využito mobility studentů v rámci programů Sokrates-ERASMUS a CEEPUS.
- pokračování v aktivitách zaměřených na mobilitu se zahraničními universitami v rámci AUTEX i mimo.
- zajištění odborné praxe na fakultě pro cca 10 studentů z IIT Delhi (Indie) a 5 studentů z Kumaragu College Coimbatore (Indie) ročně.
- rozšíření nabídky studentských stáží pro vybrané university z Egypta.
- zlepšení využití programů mobility učitelů v rámci programů Sokrates-ERASMUS a CEEPUS.
- příprava grantů na podporu učitelských mobilit se zahraničními univerzitami a organizacemi VaV.

Pro zajištění dlouhodobé mobility budou realizovány tyto aktivity:

- umožnění studia (především magisterských programů) pro zhruba dvacet studentů z Ruska a Ukrajiny v českém jazyce a realizace studia v angličtině (především magisterských programů) pro studenty z dalších zemí (Vietnam, Indie, Kazachstán).
- nabídka a realizace doktorského studia pro zahraniční studenty zejména z Číny, Indie, Vietnamu a Súdánu.
- všestranná podpora úsilí o získávání zahraničních stipendií spojených s pobytem na zahraniční VŠ, především pro studenty magisterského studijního programu a doktorského studia.

- zvýšení zapojení učitelů na přednáškách v rámci evropského magisterského navazujícího programu E-team.

Předpoklady pro úspěšnou mezinárodní mobilitu bude zřejmě třeba zlepšovat pomocí přípravných/vyrovňovacích programů v rámci celoživotního vzdělávání učitelů. Podporováno bude získávání vědeckých hodnot v zahraničí.

Mezinárodní spolupráce v oblasti výuky (společné studijní programy)

Fakulta textilní je aktivně zapojena do realizace studijního programu E-Team, který je uskutečňován jednotlivými univerzitami asociace AUTEX v anglickém jazyce. V rámci tohoto programu bude v dalších letech realizováno na FT vedle výuky speciálních předmětů i několik diplomových prací. Tento společný evropský studijní program je předložen k akreditaci.

V rámci spolupráce s IIT v New Delhi, jsou každý rok uskutečňovány studijní pobyty vybrané skupiny studentů, kteří zpracovávají semestrální projekty na fakultě textilní TUL. Fakulta textilní připravuje podobné projekty i s dalšími zeměmi. FT je nositelem několika projektů zaměřených na tvorbu společných studijních programů (v rámci university NISA a spolupráce s univerzitami v Indii). V rámci dlouhodobé spolupráce v této oblasti hodlá FT také :

- Organizovat každý rok pravidelné letní školy a specializované kurzy pro doktorandy a specialisty z Evropy.
- Rozvíjet spolupráci s vysokými školami v Euroregionu NISA (Německo , Polsko) zejména v rámci projektu společné výuky v angličtině (Univerzita NISA).
- Realizovat společné speciální programy se zahraničními partnery v rámci celoživotního vzdělávání
- Vytvořit jednotné podmínky pro zajištění přednáškových pobytů externích, především zahraničních, odborníků na FT.

Otevřený přístup na FT

Fakulta textilní uplatňuje liberální přístup a uznávání částí studia absolvovaného na jiných VŠ, jak v ČR, tak ve světě. Díky tomu již dnes na fakultě studuje řada studentů ze zemí bývalého Sovětského Svazu a zemí třetího světa. V následujícím období bude tato snaha ještě rozšířena, neboť fakulta textilní TUL je dnes jediným vysokoškolským pracovištěm v EU, které zahrnuje všechny aspekty textilní a oděvní vědy resp. technologie.

Pro studenty přestupující z jiného oboru či programu bude nadále realizován:

- flexibilní systém uznávání částí studia či jednotlivých studijních předmětů absolvovaných na jiných VŠ s ohledem na stávající studijní předpisy.
- systém přípravného studia textilních disciplin.
- způsob sociální podpory studentů zejména pro studenty ze sociálně ohrožených skupin (resp. vybraných zemí) s ohledem na změny ve školském zákoně.

Nabídka studijních programů akreditovaných v cizích jazycích

FT má v současné době akreditováno studium v angličtině pro všechny technicky orientované obory. K akreditaci v anglickém jazyce byla předložena řada dalších studijních oborů. Primární snahou je orientace především na doktorské studijní programy pro zahraniční studenty.

V souladu s dlouhodobou koncepcí:

- budou předkládány k akreditaci studijní obory v anglickém jazyce pro všechny zahraničně atraktivní bakalářské a navazující magisterské studijní programy.
- bude vytvořen systém pro získávání zahraničních studentů tak, aby byla uskutečňována výuka v anglickém jazyce alespoň v jednom z oborů bakalářského a navazujícího magisterského studia.
- bude rozšiřována výuka v angličtině v doktorských studijních programech.
- bude zajištěna cílená propagace této nabídky zejména v Evropě, Asii a Jižní Americe.

2.2 Oblast výzkumu a vývoje

FT TUL má rozsáhlou mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje. Účast v projektech EU se rozvíjí poněkud pomalu vzhledem k vysoké administrativní náročnosti a postupném budování potřebných vztahů.

Projekty by měly vznikat na všech stupních, zejména však od základního organizačního stupně/katedry (týmy). V příštích letech je žádoucí rozsah mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji postupně zvyšovat s tím, že důraz bude kladen na vyhledávání důležitých a nosných témat v základním a aplikovaném výzkumu. I nadále bude iniciován vznik mezinárodních výzkumných týmů a podporována spolupráce stávajících mezinárodních týmů.

Mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje

Cílem je zvyšování kvality a účinnosti vědecko výzkumné mobility se zaměřením na přímou osobní spolupráci vedoucí ke konkrétním výsledkům. Žádoucí je zvýšit frekvenci částečných úvazků zahraničních odborníků. K tomu je nezbytné využívat všech zdrojů, hledat další cesty pro krytí nákladů spojených s pobyty zahraničních expertů a zlepšovat podmínky pro jejich práci. Na FT bude i nadále rozvíjena a podporována:

- rozsáhlá mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje, založena na smlouvách s řadou světových univerzit a osobních kontaktech jednotlivých akademických pracovníků, a také účasti v projektech EU.
- nabídka služeb v oblasti metrologie podnikům z Evropy.
- spolupráce se zahraničními partnery v rámci "Euro Textilního Regionu"
- organizace mezinárodních konferencí (např. Textile Science) a ročních specializovaných seminářů STRUTEX (Struktura a strukturní mechanika textilií).

Mobilita pracovníků ve výzkumu a vývoji

Na FT bude i nadále rozvíjena a všestranně podporována:

- spolupráce na společných mezinárodních projektech.
- přednášková činnost specialistů TF na pracovištích v zahraničí resp. analogické aktivity zahraničních specialistů na FT.
- podpora dlouhodobých stáží zaměstnanců FT v zahraničí.

2.3 Oblast rozvoje lidských zdrojů

Jazykové kompetence studentů, akademických a administrativních pracovníků

Jazyková politika FT je založena na principu: mateřský jazyk, angličtina a další volitelný jazyk. Tomuto principu bude přizpůsobena výuka jazyků i požadavky na zvládnutí předmětů přednášených zahraničními odborníky.

FT bude cíleně posilovat jazykovou vybavenost učitelů, studentů a administrativních pracovníků. K tomu využije infrastrukturních projektů, které povedou k vytvoření zázemí pro vzdělávání různých cílových skupin a diverzifikaci nabídky modulárně pojaté přípravy rozvoje jazykových kompetencí akademických i administrativních pracovníků v angličtině. Záměrem je:

- využít podepsaných spoluprací v rámci programů SOCRATES a projektů CEEPUS pro zlepšení odborné a jazykové úrovně zejména mladých pracovníků FT.
- zajistit možnosti aktivní účasti mladých pracovníků FT a studentů doktorského programu na odborných akcích v zahraničí.
- zavádět jazykové inovace formou samostatných projektů do předmětů na úrovni bakalářských a magisterských studijních oborů
- podporovat rozvoj jazykových dovedností na úrovni administrativních pracovníků.

Předpoklady rozvoje mobility

Výjezdy studentů a akademických pracovníků se budou uskutečňovat především v rámci evropského prostoru vzdělávání a výzkumu, a to na evropské, regionální nebo bilaterální úrovni. Budou využívány stávající programy EU a další vhodné podprogramy. Výjezdy studentů se budou též odehrávat na úrovni bilaterální spolupráce, včetně výjezdů formou "free movers", tj. na základě individuální dohody studenta se zahraniční institucí, kterou FT schválila. Vedle studijních pobytů budou podporovány též praktické stáže studentů (jako součásti studijních programů).

Přijímání zahraničních studentů, akademických pracovníků a zahraničních odborníků na FT přispěje k její otevřenosti, ke zvýšení konkurence v rámci EU, a tím ke zkvalitnění jejich činností. Zahraniční (zejména mladí) akademičtí a vědecktí pracovníci budou získáváni též otevíráním národních programů ve výzkumu a vývoji účastníkům ze zahraničních vysokých škol i z praxe. FT bude i nadále:

- udělovat dodatek k diplomu všem absolventům FT bez poplatku v dvojjazyčné česko-anglické verzi.
- důsledně uplatňovat ECTS v bakalářských a magisterských studijních programech a usilovat o získání certifikátu Evropské komise "ECTS Label".

3. Kvalita a excelence akademických činností

Na TF je tradičně poměrně vysoký počet studentů na pedagoga, který je částečně kompenzován využíváním doktorandů a externích učitelů pro laboratorní výuku a vedení seminářů. Přesto jsou vysoké úvazky zejména tvůrčích pracovníků omezením pro vědeckou činnost a vedení doktorandů. Tento negativní stav, způsobený malým počtem pedagogů, není možné řešit okamžitě, protože většina odborníků z praxe a výzkumu buď již na fakultě pracuje nebo z nejrůznějších důvodů nemůže na fakultu nastoupit. Také výhledově nelze počítat s tím, že bude možné výrazněji doplnit stav pedagogů odborníky z praxe. Pro zajištění kvality akademických činností v těchto podmínkách bude třeba realizovat tyto dlouhodobé záměry:

- Připravovat talentované studenty a doktorandy jako budoucí pedagogy již v době studia.
- Zvětšit podíl akademických pracovníků s vědeckou hodností.
- Řešit problémy spojené s věkovou strukturou akademických pracovníků FT přijímáním mladých pedagogů s vědeckou hodností.

3.1 Oblast vzdělávací činnosti

Vnitřní systémy zabezpečení kvality

FT bude zajišťovat:

- přechod od nárazového k pravidelnému periodickému hodnocení všech základních činností s komplexním využitím získaných poznatků.
- využití poznatků ze studentského hodnocení (zejména při hodnocení vzdělávací činnosti) a propojení této hodnotící aktivity s IS/STAG při implementaci jeho evaluačního modulu.
- zavedení kontroly úspěšnosti podávaných projektů a vyhodnocování oponentských posudků.

Podporována je trvalá zásada, že předsedové státnicových komisí jsou především externí specialisté s tituly prof./doc.

Vnější hodnocení FT

FT bude využívat a nadále provádět:

- vedle zákonem stanovených obligatorních procedur (akreditací) posouzení uznávanými mezinárodními organizacemi (FEANI).

Restrukturalizace a vývoj studijních programů

Základním záměrem FT je:

- zvýšení atraktivity bakalářských oborů. Bakalářský studijní program svými obory pokrývá celou širší problematiku spjaté s textilním a oděvním průmyslem. Během studia získá student nejen teoretické znalosti na dané úrovni, ale i dostatečnou flexibilitu, jazykové znalosti a v technických oborech dovednosti, souhrnně označované "soft skills" (komunikační schopnosti, právní povědomí, základní ekonomické znalosti apod.). Koncepce strukturovaného studia umožní absolventovi bakalářského studijního programu pokračovat v navazujícím magisterském studijním programu nebo ukončit studium a odejít do praxe.
- magisterský studijní program je koncipován s menším počtem oborů, podporující větší samostatnost při směřování specializace studentů. V navazujících magisterských oborech bude studium zaměřeno na komplexní přípravu k vědeckovýzkumné práci a na prohloubení znalostí procesů, resp. technologií. Cílem je zajištění toho, aby absolventi magisterského studia měli znalosti umožňující širší uplatnění v oborech souvisejících s aplikací textilních struktur.
- doktorský studijní program je tvořen jako příprava špičkových pracovníků pro výzkum, vývojové a výzkumné práce.
- racionalizace výuky při udržení úrovně a proporcí jednotlivých skupin předmětů. Cílem je přiblížení k studijním programům špičkových Evropských universit (částečné sjednocení).
- trvalá otevřená diskuse o principech a kvalitě výuky na FT.

Diverzifikace studijní nabídky

Nově akreditované studijní programy jsou důsledně strukturovány. Fakulta bude nadále umožňovat a podporovat nabídku výběru volitelných předmětů v rámci celé TUL.

Inovace již uskutečňovaných studijních programů

Průběžně flexibilní zavádění nových a úprava stávajících předmětů bude probíhat v souladu s rozvojem oboru a s přihlédnutím k potřebám evropských odběratelů. Cílem je zajistit, aby zejména u odborných textilních předmětů docházelo k inovaci minimálně po dvou letech. K tomu budou využity studijní materiály v elektronické formě volně dostupné na fakultní www.

Rozvoj nových forem studia

V souladu s prioritou zvětšení podílu vysokých škol na celoživotním vzdělávání občanů další věkové a profesní skupiny občanů bude FT:

- usilovat o prodloužení akreditace pro kombinovanou formu studia u magisterského a doktorského studijního programu a udělení akreditace pro kombinovanou formu studia u bakalářského studijního programu.
- podporovat rozšiřování kombinované formy studia s využitím internetu a podpory “e-learning” výuky.
- využívat zajištění těchto aktivit spolupráce s dalšími VŠ a k finanční podpoře také tuzemských i zahraničních grantových prostředků.

Tvorba nových bakalářských studijních programů

Je přijata varianta profesního bakalářského studia se společnými předměty teoretického i oborového základu tak, aby nadaní studenti mohli bez problémů pokračovat v navazujícím magisterském studiu. V hraničních oborech (marketing, design) jsou studentům tyto předměty nabízeny jako volitelné. Tento systém bude vyhodnocován a upravován s ohledem na požadavky praxe resp. navazujícího magisterského studia.

Nabídka studijních oborů v souladu se společenskou potřebou

Fakulta bude rozvíjet interdisciplinární obory. V této souvislosti se zaměří na přípravu pro akreditaci:

- navazujícího magisterského studijního programu Design, který by umožnil navazující studium studentů z bakalářských oborů zaměřených na design.
- navazujícího magisterského studijního oboru ve spolupráci s hospodářskou fakultou.
- navazujících magisterských programů zaměřených na další hraniční oblasti (materiálový výzkum) související s textilními strukturami.

Řešení problémů studijní neúspěšnosti

Na FT budou i nadále:

- sledovány možnosti uplatňování zákona o vysokých školách, a též školského zákona pro uznávání dříve získaného vzdělávání nebo jeho částí.
- rozvíjena poradenská činnost při nevhodné volbě studijního plánu v 1. cyklu, které vedou spolu s nedostatečnou motivací studentů k velké studijní neúspěšnosti a to na úrovni proděkana pro pedagogické záležitosti, studijního oddělení a kateder.
- posilovány kontrolní mechanismy v doktorském studijním programu umožňující zvýšení jeho efektivity.

Monitorování situace na trhu práce

Ve spolupráci s organizací podniků ATOK a Úřady práce a dále individuálně dle požadavků rozhodujících podniků regionu, a dalších významných institucí bude FT sledovat zaměstnanost absolventů jednotlivých studijních oborů a případně požadavky na nové specializace.

Analýza poptávky a uplatnění absolventů

TF bude průběžně informovat veřejnost a zejména uchazeče o studium o tendencích v uplatnitelnosti absolventů na trhu práce.

Profesní poradenství

Fakulta bude:

- vytvářet rejstřík flexibilní studijní nabídky a absolventů pro potřeby malých a středních podniků.
- orientovat kvalitní poradenství na zlepšení průchodnosti studijními programy a hledání vhodného uplatňování absolventů.

Spolupráce FT s potenciálními zaměstnavateli a odběrateli výsledků VaV

FT bude nadále rozvíjet konkrétní spolupráci v rámci projektů pro jednotlivé průmyslové a obchodní podniky, a též pro veřejnou správu resp. samosprávu. Bude účelně využito jak organizace ATOK tak i mezinárodních organizací sdružujících podniky a ústavy s textilním zaměřením. Očekává se aktivní účast ve vznikajícím klástru

“Technické textilie”.

K popularizaci současných proudů v textilním a oděvním designu bude sloužit fakultní galerie zaměřená především na “mladé” tvůrce.

Spolupráce TUL se subjekty sekundárního vzdělávání

Pro zvýšení zájmu o technické obory bude FT zlepšovat oboustrannou komunikaci a spolupráci se středními školami a jejich asociací. Bude pravidelně ročně realizován “den otevřených dveří”. Vybrané zajímavé aplikace textilních struktur budou propagovány formou speciálních panelů a pohyblivých pomůcek (obec Lažiště a FT). Budou vypsány programy studentské odborné činnosti pro žáky středních škol zaměřené na textilní obor.

Dostupnost informačních zdrojů

Pro zajištění dostupnosti informačních zdrojů bude využito především fakultní webové stránky zaměřené na informace pro potenciální zájemce o obor, informace pro textilní specialisty a informace pro studenty. Bude částečně zpřístupněna databáze plných textů příspěvků pracovníků FT a založena knihovna prací zaměstnanců fakulty.

Informační systémy vnitřní a vnější

V rámci fakulty bude podporován “e-learning” a další aktivity využívající internetu jako prostředku k zefektivnění studia. Budou hledány možnosti racionálního využití internetových zdrojů a elektronických knih.

Rozvoj informační infrastruktury

Fakulta bude vytvářet podmínky pro video konference a související výuku (sály, posluchárny vybavené příslušnou technikou, archiv přednášek).

3.2 Výzkum a vývoj

Rozvoj výzkumu na FT

Budou podporovány zejména ty výzkumné aktivity, které drží krok s rychle se vyvíjejícími trendy výzkumu. Vědecká a výzkumná práce bude především navazovat na ty směry, v nichž má fakulta tradičně vysokou úroveň a kvalitní personální zázemí, a kde je vysoká pravděpodobnost na získání finanční podpory z různých grantových soutěží. Například jde o technické textilie, nano-materiály, modelování složitých textilních struktur, hodnocení textilních materiálů, řízení jakosti textilní výroby, atd. Kvalitní vědecká a výzkumná činnost je podmínkou i kvalitní pedagogické práce fakulty na škole univerzitního typu. FT bude vytvářet kvalitní zázemí pro vědeckovýzkumné aktivity svých akademických pracovníků, zintenzívní činnosti, především související se získáním nových grantových projektů (podávání návrhů), ale i řešením nových projektů, např. VCT II. Pedagogie bude finančně i jinak pro tuto činnost motivovat.

Jednou z hlavních priorit je zvýšení úrovně institucionálně podporovaného výzkumu, proto FT bude usilovat o získání výzkumného záměru (zaměřeného na využití výsledků textilního výzkumu v medicíně).

Důležitým faktorem dalšího rozvoje bude sledování kvality výzkumu, který probíhá na jednotlivých pracovištích. Pro hodnocení pracovišť i jednotlivců budou využívána kritéria hodnocení výzkumu podle mezinárodně srovnatelných kritérií, tj. grantová aktivita, publikační činnost, efektivita doktorského studia a mezinárodní spolupráce. Hlavním cílem je motivovat a dlouhodobě ovlivňovat chování pracovníků. FT bude rovněž podporovat integrační tendence při řešení vědeckovýzkumných úkolů, což představuje jednu z cest ke zvyšování odborné kvality, tak i k úspornosti využívání finančních prostředků ve vědecké činnosti.

Zárukou kontinuity a dalšího zkvalitňování vědecké práce je kromě jiného i výchova další generace vědců. FT bude podporovat zapojování studentů jak pre graduálního, tak zejména

doktorského studia do řešení vědeckých projektů. Při výchově mladé generace vědeckých pracovníků bude mimořádná pozornost věnována zvyšování kvality, především zvyšováním důrazu na kvalitu publikačních aktivit. Stěžejní jsou tyto úkoly:

- Podpora aplikace výsledků vědecko výzkumné činnosti vyúsťující do spolupráce s průmyslovými podniky (realizovaná díla, patenty).
- Rozvoj aktuálních multidisciplinárních témat, jako jsou např. aplikace textilního výzkumu v medicíně, atd.
- Pokračování v řešení VCT II s akcentem na další zapojování mladých odborníků a studentů doktorského studia.
- Další zkvalitnění systému interních projektů financovaných ze specifického výzkumu.
- Aktivní účast na přípravě klástru “Technické textilie”.
- Příprava a podání výzkumného záměru zaměřeného na medicínské textilie a textilie jako informační systém.
- Prohloubení spolupráce s vybranými textilními podniky vedoucí k získávání konkrétních projektů v rámci doplňkové činnosti
- Organizace odborných seminářů pro textilní podniky “Textilie na prahu nového tisíciletí ”

Zapojení do konkurenčního prostředí ve výzkumu a vývoji

Za konkurenční prostředí lze považovat EU, USA a země východní Asie. K dosažení, resp. udržení konkurenceschopnosti naváže FT na probíhající zapojení do projektů EU (5 a 6. rámcový program, Centrum excelence, atd.) a bude usilovat o získání dalších projektů. Dílčím cílem je dobudování špičkově vybavených pracovišť v prioritních oborech vědecké a výzkumné činnosti a nabídka jejich služeb v rámci ČR i v zahraničí.

Zapojení do rozvíjející se infrastruktury výzkumu a vývoje

Základem výzkumné a vývoje činnosti na FT je Výzkumné centrum TEXTIL II, které navazuje na výsledky předchozího projektu. Centrum je orientováno především na koncepční a aplikační výzkum v oblastech konstrukce a optimalizace textilních struktur, konstrukce textilních strojů včetně použití souvisejících technologií, výrobných inovací vyššího řádu pro speciální ochranné textilie a uplatnění nových materiálů pro konstrukci speciálních senzorů a čidel na textilních výrobcích. FT bude usilovat o získání dalších projektů vědy a výzkumu založených na vysokých kompetencích daných kvalifikační strukturou a technickým zázemím. Záměrem je:

- Využívat infrastruktury evropského prostoru VaV (ERA) k začleňování do velkých mezinárodních projektů.
- Pokračovat v perspektivní neformální mezinárodní spolupráci s relevantními vzdělávacími institucemi jako předstoupně smluvních vztahů.
- Realizovat propojení s průmyslem formou společných projektů, pracovišť TUL a firem, a užším zapojení do činnosti technologických center.
- Usilovat o zapojení do řešení resortních projektů výzkumu: MPO, MŽP, MMR.
- Zajistit rovnoměrnější podíl akademických pracovníků fakulty na publikačních aktivitách.
- Ve vybraných oborech vytvářet vědecké školy.
- Dobudovat špičkově vybavená pracoviště v prioritních oborech vědecké a výzkumné činnosti a nabízet jejich služby v rámci ČR i v zahraničí.

3.3 Rozvoj lidských zdrojů

Počty a struktura studentů

Výhledově lze očekávat převažující podíl studentů BS, zejména v oborech textilní návrhářství, textilní marketing a oděvnictví. Na druhé straně budou textilní podniky potřebovat textilní specialisty pro oblast klasických technologií, technických textilií a nových typů multifunkčních textilií. Absolventi navazujícího magisterského studia by se měli více orientovat na oblast vědeckovýzkumné práce a schopnosti řešit komplexní technické problémy. Bude tedy třeba více diversifikovat formy výuky, kdy zejména v navazujícím magisterském studiu bude kladen důraz na vlastní práce studentů (projekty) a kolokviální formy výuky spojené s prezentací výsledků studentů. Dlouhodobé cíle FT jsou:

- Vyvíjet studijní programy s ohledem na využití principu modularity při zvýšení podílu samostatné práce studentů.

- Podporovat interdisciplinární studium doktorandů, jejich činnost směřovat na koncepční vědecko-výzkumné zaměření FT, včetně pedagogické praxe na katedrách. (I nadále využívat doktorandy k výuce na cvičeníích.) Umožní to nejen zajištění výuky při menším počtu kmenových pedagogů, ale jedná se i o harmonickou součást postgraduálního studia (praxe při jednání s lidmi).
- Realizovat studium v angličtině pro zahraniční studenty zejména z vybraných asijských zemí (Indie, Vietnam)

Struktura kvalifikační a věková a její vývoj u akademických pracovníků

Na TF je v současné době nevyhovující věková struktura zejména v kategoriích Prof. /Doc. Tento negativní stav, způsobený také relativní izolací fakulty (jediná v republice) a zánikem řady výzkumných resp. vývojových organizací není možné řešit okamžitě. Výhledově bude třeba většinu špičkových specialistů vychovat z mladších kolegů. Částečným řešením je nabídka možností dlouhodobých stáží nebo pracovních míst pro pedagogy ze zahraničí resp. pedagogy z příbuzných oborů.

3.4 Celoživotní vzdělávání

V souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie bude nezbytné zvyšovat podíl vysokoškolsky vzdělaných občanů. Fakulta textilní bude (chce) tomuto trendu napomáhat, i když lze očekávat jistá omezení, související s podstatnou redukcí objemu našeho textilního průmyslu. Ta se projevila už v minulosti až nepřiměřeným snížením počtu absolventů technologických oborů středních textilních škol (pokles není adekvátní zájmu průmyslových podniků), textilní fakulta zatím toto snížení nahradila větším počtem uchazečů z gymnasií. Nebylo by příliš rozumné zvyšovat počet absolventů klasických programů textilní fakulty, vhodnější je rozšířit spektrum nabídky různých oborů v rámci akreditovaných programů. Tato cesta byla na FT nastoupena již v minulosti a bude v ní v příštích letech pokračováno. Dlouhodobé cíle v této oblasti jsou:

- Zvětšit podíl fakulty při vzdělávání dospělých osob různými formami (především distanční studium, zakázkové vzdělávací kurzy apod.)
- Podporovat rozvoj kombinovaného a distančního studia kvalitními multimediálními vzdělávacími pomůckami.

Tvorba a inovace studijních programů celoživotního vzdělávání

Záměrem FT je zefektivnit a zkvalitnit technické zajištění kurzů celoživotního vzdělávání, zejména integrací elektronického systému. Očekáváme aktivní podíl na přípravě a realizaci projektů v evropských programech a v rozvojových programech MŠMT v oblasti dalšího, celoživotního a distančního vzdělávání. Do tvorby a inovace studijních programů celoživotního vzdělávání bude třeba zapojovat všechny katedry.

Rekvalifikační kurzy

Budou nabízeny a realizovány podle požadavků z praxe především ve spolupráci s úřady práce a s vnějším subjektem v rámci tzv. Centra vzdělávání Libereckého kraje. Perspektivní se jeví např. rekvalifikační kurzy navrhování oděvů, oděvnictví a textilní zbožíznalství.

3.5 Řízení FT

Řízení fakulty vychází z předpokladu, že vedení má úlohu především koordinační a kontrolní. Není vhodné realizovat vše způsobem shora dolů. V řadě případů jsou rozhodující aktivity jednotlivých kateder. Příkladem jsou oblasti pedagogiky a vědy/výzkumu. Vedení fakulty zde bude hrát korektivní roli jen v nezbytné míře.

Organizace a řízení FT

Řízení fakulty je organizováno na hierarchické úrovni. Vedení fakulty (děkan, proděkan, tajemnice, předseda AS) se schází týdně. Na jejich porady navazují porady zástupců kateder. K zásadnějším problémům jsou neperiodicky organizovány porady kolegia děkana (vedení rozšířené o vedoucí kateder). Tento osvědčený způsob řízení bude zachován i nadále. Pro vzájemnou komunikaci bude nadále ve zvyšující se míře využíváno fakultní webové stránky a elektronické komunikace.

Rozvoj informačního systému TUL

Rozvoj informačního systému bude v kompetenci nového proděkana. Bude využito napojení na stávající informační systémy TUL a nově zavedených modulů (evaluace výuky a elektronická přihláška ke studiu). Cílem je využívat informačních systémů především ke zlepšování organizace studia a kvality studijních programů, poskytování informací a zajištění dostupnosti informačních zdrojů.

Zapojení studentů do rozhodovacích procesů

Přirozená cesta k participaci na rozhodování o rozvoji FT je prostřednictvím studentské komory a v případě studentů vyšších ročníků a zejména doktorandů prostřednictvím kateder, na nichž jsou zapojeni do výzkumu a tvůrčí činnosti. Studentská komora AS FT bude pro potřeby hodnocení studijního procesu poskytovat výsledky studentských evaluací.

3.6 Financování FT

Finanční prostředky s kterými fakulta disponuje se dělí na část příspěvku MŠMT za studenty (odvíjí se od počtu studentů), část příspěvku MŠMT na specifický výzkum (odvíjí se od počtu, doktorandů, profesorů, docentů s získaných grantů) a část mimo dotaci z MŠMT získanou z jiných zdrojů (granty, projekty a spolupráce s praxí). Navýšení příspěvků ze strany MŠMT je sice možné (a zřejmě reálné), ale závislé na státním rozpočtu, který fakulta nemůže aktivně ovlivnit. Výrazně větší prostor k získávání finančních prostředků bude tedy v oblasti vědy, výzkumu a aplikací. Je logické, že fakulta musí hledat především projekty, které jsou v souladu s jejím odborným zaměřením a obsahují dostatečný podíl akademického výzkumu při dostatečném finančním ohodnocení. Tento ideální stav však nebude zřejmě vždy úplně možné zajistit.

Významným zdrojem vedoucím k získávání projektů z podnikatelské sféry může být připravovaný klástr "CLATEX" zaměřený na technické textilie (fakulta se podílí na dokončení projektu zaměřeného na jeho přípravu). Také již získané projekty v rámci programů "výzkumná centra", "strukturální fondy", programů MPO a programů dalších subjektů přispějí výrazně k navýšení finančních prostředků. Postupně se začíná fakulta dostávat do stavu, že kapacitně nebude schopna pokrýt další úkoly a bude třeba optimalizovat jejich přijímání s ohledem na jejich důležitost pro odborný rozvoj. Bude nutné využít také existující rezervy ve větším zapojení některých doktorandů a studentů zejména magisterských studijních programů.

Pravidla konstrukce rozpočtu

Dělení rozpočtu musí alespoň částečně "kopírovat" formy a strukturu získávání finančních prostředků. Dosavadní praxe byla dělení příspěvků získaných na základě počtu studentů na mzdy, sdružené prostředky a prostředky přidělené přímo katedrám. Protože informace ze STAGu umožňují objektivní "převedení" pedagogických výkonů kateder na výši jejich finančního podílu na dotaci z MŠMT je možné provést dělení kopírující tyto podíly. S ohledem na vývoj v pedagogických aktivitách a nerovnosti v přístupu kateder k výzkumu nebude možné přejít na tento způsob financování ani okamžitě a zřejmě ani zcela úplně. Na základě dosavadních pozitivních zkušeností se sdruženými prostředky kateder (neplývá se a je možné realizovat činnosti, které jsou důležité pro celou fakultu) bude účelné tuto formu zachovat i nadále pro vybrané činnosti (opravy přístrojů, konferenční poplatky, exkurze studentů, materiály potřebné pro výuku studentů a funkci studijního rozdělení). Převážná část

prostředků získaných z grantů a projektů je účelově vázána a fakulta má minimální možnost zasahování. Snahou je, aby se pokud možno zohlednila režie fakulty a fakt, že zhruba 1/3 aktivit pracovníků fakulty je určena na výzkum a hrazena z dotace MŠMT. Opět zde leží těžiště na aktivitách jednotlivců a kateder, i když je snahou získávat projekty a granty také na úrovni fakulty.

Rozvoj a obnova MTZ

Záměrem FT je dobudování především specializovaných laboratoří s unikátními přístroji. Pro jejich nákup bude využito především různých grantů a rozvojových programů. Investiční prostředky z MŠMT budou využívány především pro přístroje a zařízení určené k účelům výuky. Ke stejným účelům budou využívány také granty FRVŠ.

Budova E3 se po komplexní rekonstrukci stane objektem laboratoří poloprovozů především KTT, KNT a KHT. V plánované nové budově laboratoří L bude FT nárokovat pouze jednu laboratoř (tkáňové struktury) s tím že bude využito prostor uvolněných fakultou mechatroniky. Výhledově se předpokládá, že většina dílen a poloprovozů bude obsazovat prostory v plánované budově pro těžké laboratoře.

4. Kvalita a kultura akademického života

Ideálem je aby kvalita a kultura akademického života byla regulována na neformálním základě směrem “zdola nahoru” při plné podpoře a vytvoření potřebného prostředí ze strany fakulty. Katalyzátorem zřejmě budou především jednotlivci s dostatečným charismatem a chutí něco udělat. S touto problematikou souvisí zejména:

- Dodržování, využívání a rozvíjení základních demokratických principů, akademických svobod v rámci samostatnosti fakultních pracovišť jak ve vymezených vnitřních činnostech tak i ve vymezených vnějších vazbách.
- Systematické zlepšování pedagogické práce založené na principu koležiality, korektnosti a profesionálního přístupu ze strany učitelů i studentů.
- Zlepšování a precizace činnosti nepedagogických (fakultních) útvarů včetně vazeb s katedrami s cíli odbourávání byrokracie, efektivního využívání zdrojů, zjednodušení organizace a naplňování poslání fakulty.
- Aktivizace studentů s ohledem na zvýšení efektivnosti výuky a rozvoj dalších činností (kolejní život, kultura, sport, atd.).

Sociální záležitosti studentů

TF bude nadále účelně rozvíjet stipendijní politiku TUL. Záměrem je především zvýraznit podporu zahraničních studijních pobytů/praktických stáží studentů, které jsou součástí jejich studijních programů a podporovat nadané zahraniční studenty. Bude využito možností financování vědecko výzkumných aktivit studentů s využitím stipendijních fondů a specifického výzkumu. Bude podporována forma částečného zaměstnávání studentů na externě financovaných projektech a doplňkové činnosti.

Podpora studia zdravotně postižených

Bude zajišťována všestranná osobní pomoc pro zdravotně postižené ze strany učitelů a administrativy včetně možností individuálně zpracovaných studijních plánů.

Podpora mimořádně nadaných

Je záměrem FT věnovat trvalou individuální odbornou péči mimořádně nadaným studentům včetně jejich finančního a morálního ocenění. Jsou vypsány ceny za nejlepší bakalářskou a diplomovou práci v různých studijních programech. Nadaným studentům je nabízeno doktorské studium a práce na odborných projektech. Tyto aktivity budou nadále využívány a rozšiřovány tak, aby bylo možné podpořit mimořádně nadané studenty a využít jejich talentu také pro fakultu.

Partnerství student – učitel

Vztahy student - učitel je a bude třeba důsledně rozvíjet na principech vzájemné důvěry, úcty, profesionality, tolerance a partnerství. Pro cílenou komunikaci o společných problémech a pro zkvalitňování výukového procesu je a nadále bude vhodné využít kontaktů účastníků zkušenostního řetězce student – starší student – doktorand – vysokoškolský pedagog. Pro zpětnou vazbu bude účelné využít jak individuálních názorů studentů tak zejména Studentské komory AS FT.

Kultura vzdělávacího a výzkumného procesu

I nadále bude FT podporovat tvůrčí, přátelské a demokratické prostředí pro osobní rozvoj jednotlivců a týmovou spolupráci.


Spolupráce FT s absolventy

Cílem je oživit komunikaci s absolventy prostřednictvím Sdružení absolventů a přátel TUL resp.fakultního spolku. Očekává se:

- organizace setkávání absolventů s cílem zlepšit jejich informovanost o dění na TUL,
- zvýšení angažovanosti významných absolventů v aktivitách TUL.

Podmínky pro tělovýchovnou, sportovní, uměleckou a další činnost studentů

FT začleňuje do studijních plánů stávajících i připravovaných oborů bakalářského studia dvousemestrální předmět, který umožňuje studentům profilovat se dle nabídky tradičních i moderních sportovních příležitostí. FT bude všestranně podporovat organizovanou i neorganizovanou tvůrčí uměleckou činnost studentů.

Prof.  ký, CSc.

V Liberci dne 15.3.2006

VRFT projednala na svém zasedání dne 2.2.2006

AS FT schválil na svém zasedání dne 15. 3. 2006